

TOIMINTASUUNNITELMA 2015

Kiimingin – Jäälin vesienhoitoyhdistys on perustettu keväällä 2011 parantamaan vesistöjen tilaa Jäälinojan valuma-alueella. Tavoitteensa saavuttamiseksi yhdistys on toteuttanut Jäälinjärven yläpuolisella valuma-alueella seitsemän vesienhoitorakennetta, harjoittanut hoitokalastusta Jäälinjärvessä ja pyrkinyt vaikuttamaan Jäälinjärveen kohdistuvaan kuormitukseen mm. edistämällä viemäröintihanketta ja jakamalla tietoa. Vesistön tilaa ja toimenpiteiden vaikuttavuutta on tutkittu vesianalyseillä. Toimintamalli on herättänyt yleistä kiinnostusta, ja yhdistys toteuttikin EAKR-rahoitteisena hankkeena Vesienhoidon nettikäsikirjan. Toiminnan jatkumahdollisuudet näyttävät hyviltä.

Toiminnan laadun varmistajana toimii laaja yhteistyö- ja asiantuntijaelin, Kiimingin – Jäälin vesienhoitotoimikunta, johon kuuluvat seuraavien tahojen edustajat:

- Kiimingin – Jäälin vesienhoitoyhdistys
- Oulun kaupunki
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Suomen ympäristökeskus
- Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaa
- Oulun seudun ympäristötoimi
- Kiimingin jakokunta
- Kiimingin kalastuskunta
- Kellon kyläseura

Lisäksi kokoonpanoon kuuluu yksittäisiä asiantuntijoita.

Kiimingin – Jäälin vesienhoitotoimikunnan kolmivuotiskausi päättyi vuonna 2014, mutta toimikunta päätti jatkaa toimintaansa toistaiseksi.

1. Vesienhoito ja vesistön tila

Jäälinojan valuma-alueen vesistön tilan parantamista tarkastellaan tässä suunnitelmassa seuraavasti jaoteltuna:

- A. Jäälinjärven yläpuolinen valuma-alue
- B. Jäälinjärvi
- C. Jäälinoja

A. Jäälinjärven yläpuolinen valuma-alue

Valuma-alueen kunnostusta jatketaan seuraavasti:

1. Kalamäen kosteikko

Kosteikon toteutus aloitetaan rakentamalla padon paikalle louhospenger ja padon ohitusrakenne. Kosteikkoalueen puusto poistetaan kantavuusolojen sallimassa laajuudessa ja maanpinta muotoillaan maan jäädyttyä talvella 2015. Kosteikkoon rakennetaan lietteenpoistojärjestelmä. Louhospenger muotoillaan padon muotoon, tiivistetään ja verhoillaan kesällä 2015, minkä jälkeen kosteikko otetaan käyttöön.

2. Kokko-ojan haaran lietteenpoistojärjestelmä

Kokko-ojan haarassa sijaitsevat kaksi pintavalutusaluetta varustetaan lietteenpoistojärjestelmällä. Kaivut toteutetaan talvella 2015 ja viimeistely kesällä 2015.

3. Korteojan kosteikon täydennys

Korteojan kosteikkoalueen muotoilu täydennetään siltä osin kuin se jäi huonojen kantavuusolojen vuoksi keskeneräiseksi talvella 2014. Korteojan ohitettavan uoman alapäähän rakennetaan pohjakynnys estämään ojaan kertyvän rautasaostuman valumista suoraan Jäälinjärveen.

Rakenteiden vaikuttavuutta arvioidaan vesinäytteillä, joista tutkitaan ainakin kiintoaine ja ravinteet. Kalamäen kosteikon rakentaminen edellyttää erillistä tarkkailua.

B. Jäälinjärvi

Jäälinjärven hoitokalastusta jatketaan. Jäälinojasta nousevia kutusärkiä pyydetään yhdistyksen rysällä keväällä. Kesällä pyyntiä jatketaan kahdella rysällä olosuhteiden salliessa. Ammattikalastajien nuottausta harkitaan loppusyksyllä kesän saaliskokemusten perusteella. Jäälinjärvi ei ole erityisen suotuista kohde nuottaukselle. Kalat eivät parveudu tumman veden ja vähäisen lämpötilakerrostumisen vuoksi.

Hyvän ranta-asukkaan ohjeet jaetaan uudelleen Jäälinjärven ranta-asukkaille.

Viranomaistarkkailun lisäksi yhdistys tarkkailee Jäälinjärveen tulevan ja sieltä lähtevän kiintoaineen ja ravinteiden määrää. Limaleväanalyysjä tehdään tarpeen ja tilanteen mukaan.

Yhdistyksen tavoitteena on siirtää toiminnan painopistettä valuma-alueelta Jäälinjärveen. Toimintavuoden aikana selvitetään toteuttamiskelpoisia ja vaikutuksiltaan merkittäviksi arvioituja toimenpiteistä.

C. Jääliinoja

Metsäkeskus suunnitteli vuonna 2013 Jääliinojan varteen neljä kosteikkoa. Nämä jäivät toteuttamatta, koska maanomistajien suostumusta ei saatu. Muutokset Jäälinjärven veden laadussa vaikuttavat suoraan Jääliinojan tilaan.

Hyvän ranta-asukkaan ohjeet jaetaan uudelleen Jääliinojan varren asukkaille.

2. Yhdistyksen toiminnan kehittäminen ja viestintä

Yhdistys jatkaa edelleen jäsen- ja varainhankintaa. Edellytyksiä tähän luodaan viestinnällä. K-Supermarket Jäälin kanssa tehdään läheistä yhteistyötä. Jäälin vesien kunnostus on ko. yrityksen pääsponsorointikohde. Yhdistykselle hankitaan logo. Jäälin suuralueen yhteistyöryhmän toimintaa tuetaan mm. järjestämällä järviaiheinen lasten ja nuorten tapahtuma yhteistyössä Jäälin koti-koulutoimikunnan kanssa. Uusitaan yhdistyksen esite ja toteutetaan toimintaa kuvaava multivisioesitys. Vesienhoitokohteita tehdään tunnetuksi mediassa.

Verkottumista muiden kunnostustoimintaa harjoittavien toimijoiden kanssa pidetään yllä. Valtakunnallisen vesistö-kunnostusverkoston toimintaa tuetaan yhdistyksen kokemuksilla, ja verkoston valtakunnallisille vesistö-kunnostuspäiville osallistutaan. Maastotietopolun toteutukseen myötävaikutetaan, mikäli hankkeelle löytyy vastuullinen toimija.

3. Kustannukset ja rahoitus

Toiminnasta arvioidaan aiheutuvan kustannuksia seuraavasti:

Vesienhoitorakenteet	49 000 eur
Kiinteistökulut(Kokko-ojan haara ym.)	2 400
Hoitokalastus	3 500
Vesistötarkkailu	5 500
Tutkimukset	10 000
Kalustohankinnat	2 000
Hallinto, viestintä ym.	<u>5 500</u>
	77 900 eur

Kustannukset rahoitetaan yhdistyksen omalla varainhankinnalla, talkootöillä, virkatyöllä sekä voimassa olevilla Metsäkeskuksen ja ELY-keskuksen rahoituspäätöksillä. Lisäksi Oulun kaupunki harkitsee rahoitustuen myöntämistä.